

Motion till riksdagen 2020/21:2962

av Jonas Sjöstedt m.fl. (V)

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2021 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Anslagsfördelning

Tabell 1 Anslagsförslag 2021 för utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	148 511 444	26 169 000
1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	4 683 455	±0
1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	7 150	±0
1:4 Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner	250 000	±0
Summa	153 452 049	26 169 000

Anslag 1:1 Kommunalekonomisk utjämning

Välfärden står nu inför stora utmaningar. Coronapandemin har resulterat i en vårdskuld när operationer och behandlingar har skjutits på framtiden, och kommuner och regioner står inför ett mycket stort rekryteringsbehov. För att kommunsektorn ska lyckas med sin personalförsörjning krävs både stora utbildningssatsningar och betydande ansträngningar för att öka välfärdssektorns attraktivitet.

Först och främst måste de generella statsbidragen öka kraftigt för att kommuner och regioner ska kunna möta de kostnader som följer av den demografiska utvecklingen utan nedskärningar eller skattehöjningar. Vänsterpartiet föreslår därför att de generella statsbidragen ökas med 10, 20 respektive 30 miljarder kronor för 2021–2023. Vidare

står kommuner och regioner inför stora investeringsbehov. Vänsterpartiet anser att det är viktigt att staten tar ansvar och bidrar till att viktiga samhällsfastigheter som är nödvändiga för olika välfärdsfunktioner faktiskt byggs. Vänsterpartiet anslår därför 10 miljarder kronor till ett investeringsstöd för samhällsfastigheter under 2021 och 15 miljarder kronor per år 2022–2023. För att mindre kommuner ska kunna erbjuda en välfärd på lika villkor föreslår vi också ett särskilt stöd till mindre kommuner som jämnar ut de stora regionala skillnaderna i (sammanlagd) kommunalskatt. Vi anslår ca 1,9 miljarder kronor per år för detta ändamål.

Under förra mandatperioden drev Vänsterpartiet igenom de s.k. rättvisemiljarderna – en tioårig mångmiljardsatsning till kommuner med områden som karaktäriseras av exempelvis hög arbetslöshet, låg utbildningsnivå och lågt valdeltagande. Satsningen riktades till insatser för jobb, utbildning, service, fritid och sociala insatser. Vänsterpartiet anslår 2 miljarder kronor per år för att fortsätta denna satsning.

Det är hög tid att rusta upp äldreomsorgen så att vi får en äldreomsorg att lita på. Alla människor ska mötas med trygghet, omsorg och värdighet. Vänsterpartiet föreslår därför ett upprustningspaket till äldreomsorgen. För detta ändamål tillförs äldreomsorgen årligen 3,5 miljarder kronor extra. Förslaget ska finansiera personalsatsningar och satsningar på utvecklande fritid och sociala aktiviteter för de äldre.

I glest befolkade regioner är det dyrare att bedriva sjukvård. I dag finns ett glesbygds-tillägg i det kommunala kostnadsutjämningsystemet. Den tekniken vill vi använda i inkomstutjämningsystemets strukturbidrag. Det blir då ett anslag som utbetalas direkt och finansieras helt av staten, detta utan att någon annan region får minskat anslag. Vänsterpartiet föreslår därför att ett särskilt stöd om 1 miljard kronor årligen införs under anslaget för att stärka hälso- och sjukvården i glest befolkade regioner.

Vänsterpartiets målsättning är att minska klyftan mellan allmänna inkomstnivåer och ersättningsnivåerna för försörjningsstöd. Vi höjer därför anslaget med 960 miljoner årligen för att riksnormen för försörjningsstöd ska kunna höjas med 700 kronor i månaden per hushåll.

Välfärden lider i dag av personalbrist som ser ut att öka över tid. För att möta personalbristen inom utbildningssektorn föreslår Vänsterpartiet en satsning på fler utbildningsmöjligheter som kombinerar betalt arbete i välfärden med utbildning. För varje person och år blir det en kostnad på ca 324 000 kr, och för hela utbildningstiden uppgår kostnaden till 1,8 miljoner kronor per person om man utgår från snittlönen för lärare i Sverige och att utbildningen pågår under 11 terminer. Förslaget föreslås finansiera 1 000 nya platser årligen. För 2021 avsätts 162 miljoner kronor, 2022 486 miljoner kronor och 2023 810 miljoner kronor. Fullt utbyggt kostar den 1,8 miljarder kronor per år.

I vårt budgetalternativ reglerar vi för förslag som påverkar det kommunala skatteunderlaget. Dessa minskar sammantaget utgifterna för anslaget med 3 370 miljoner kronor år 2021. Totalt tillför Vänsterpartiet anslaget 26 169 miljoner kronor mer än regeringen 2021.

Jonas Sjöstedt (V)

Hanna Gunnarsson (V)

Tony Haddou (V)

Maj Karlsson (V)

Karin Rågsjö (V)

Håkan Svenneling (V)

Jessica Wetterling (V)

Ulla Andersson (V)